

ALEKSANDAR SIMIĆ. KOMPOZITOR

Prozor u Majke Jevrosime

Grad je prepun ožiljaka, a mi smo poznati kao narod koji ne ume da vida, već uglavnom rasčešava svoje rane. A rana ima i previše, i one kao alibi koriste najpogrešnijim ljudima i najpogubnijim ideologijama

Postoje mesta na Kališu na kojima čovek može da uživa bez da gleda kroz prste, kao inače na većini mesta u gradu. Krivi su saveznici, ili možda Sveti Sava koji nam je uskratio zaštitu Vatikana. To, ako se još uvek pitamo kako su Zagreb i Beč pošteđeni, a mi ne

Ko je taj čovek

Aleksandar Simić, rođen je 1973. u Beogradu. Veći deo života provodi na različitim adresama od Singapura do zapadne obale Sjedinjenih država. Muzikom počine da se bavi prilično kasno, kada se u dvadeset drugoj godini sa studija medicine prebacuje na Fakultet muzičke umetnosti, gde završava kompoziciju u klasi Zorana Enča. Kada ga pitaju šta u stvari radi jedan kompozitor, on odgovara: „piše muziku“, od džingla za žvakaću gumu, do otvaranja Sueckog kanala, kao moj mladi kolega Đuzepe Verdi? I zaista bilo je u njegovom opusu i reklama i uspavanki, i navigačkih himni i liturgijskih pripeva, i muzike za ples i muzika za ispraćaje. Od značajnijih dela prigodne namene, izdvajamo: Portret maršala Zukova, poručen od strane Ruske Federacije za proslavu 50 godina pobeđe nad fašizmom, Molitvu za izbavljenje od neprijatelja naših za memorijal žrtvama holokausta, Remember za godišnjicu napada na WTC, Crucified (himnu distroficara sveta, fondacija Telethon), Kratmu (Uspavanku za malog Isusa) kojom je zvanično obeleženo 2000 godina hrišćanstva u potnaestak zemalja sveta.

S talno sam u situaciji da sanarodnicima objašnjavam da patriotizam i kosmopolitizam nisu dve suprotstavljene opcije. Staviše jedna u odsustvu druge definitivno gubi smisao. Zato mi se čini da su me upravo česta izmeštanja iz Beograda učinila još više Beogradinim. Bio sam u stanju da razlikujem ono za čime sa pravom čeznem kada nisam u njemu i ono što me ponekad rastužuje kad mu se vraćam, a vraćao sam se često onome što je ostalo još samo u sećanjima.

Sećam se, kao juče svog prvog dolaska. Zelene frotirske gađice i par sandala bile su sve što sam sa sobom poneo iz Singapura. Surčin je potpuno okovan u sneg ličio na daleku ivicu sveta. Moja prva grudva, bolela je kao đavo u kontaktu sa loše urađenom plastikom koju su mi napravili kada sam par godina ranije proleteo kroz prozor. Prozor koji me je dočekao u ullici Majke Jevrosime, bio je od pola ukopan u zemlju. Vlažni suteran bio je kao neka vrsta improvizovane kućice ko-

ju deca od stolica i jastuka prave nasred dnevne sobe, u odnosu na imanje na kome sam do tada živeo. Ne pamtim ipak da sam promenu doživeo kao bilo šta strašno. Deca su čudol Dete može da padne sa drugog sprata, i da mu ne bude ništa. Višak hrskavice? Manjak pretpostavki da život mora da bude ono što smo zadržali sa ono malo olavaka što se našlo u pernici? To je verovatno razlog zbog koga sam Beograd iz tog vremena doživeo kao jedno zaista potpuno čarobno mesto, Dorćol, Kalemegdan, Vračar i Čubura, odzvanjali su mi u ušima poput Kiteza, čiju sam legendu prvi put čuo jednom pred spavanje. Sa šest godina, bio sam iskreno nostalgičan u odnosu na vreme kada su kafanama kružili plehovi sa ušeceranim voćem, vreme čuvene maline sa sodom, i sladoleda, koji se nije topio ni na plus četrdeset. Kiv je, naravno bio moj stari, koji je samo za mene preuzeo ulogu Beatrice u „nevidljivom gradu“. Redovno je imao najdiotskije asocijacije kada mi je objašnjavao mesta koja sam video tada po prvi put. Sećam se Zelenog venca, glasa onog ogromnog tipa koji je prolazu prodavao lo-

sam tamo dobio prve „velike“ batine

Došli smo do ideje za osnivanje „agencije za restauraciju duha nacije“, jednog mendelsonovsko-prosvetiteljskog pokreta, i ako je katarza prvi i neophodan preduslov za bilo kakav dalji pomak, onda „Grad“ ima najveće šanse da bude vesnik restauracije autentičnih vrednosti

zove i rečenice svog matorog: „Midž ovako izgleda Afganistan.“ Po pričama moje majke, tata se odande, posle šest meseci života sa mudžahedinima o kojima je pravio dokumentarac, vratio „sav u krasnama“. Tašmajdan mi je ogadio idejom da hodamo po nečijim kostima, jer su grobovi u vreme njegovog detinjstva još bili otvoreni, i u njih se moglo uskakati, ali sam ipak voleo „Ciru“, i miris čevapa koji je dopirao iz Šanse. Orijentalno nasleđe je prva stvar koju sam naučio da poštujem u Beogradu, iako sam odmah naučio i to da ga sami Beograđani ne poštuju dovoljno; Kebab je ovde uvek bio bolji nego u samoj Turskoj, ili bilo kojoj drugoj otomanskoj provinciji. Isto važi i za burek: sećam se Taša, i jer je tamo ubijen naš drug Galip Balkar, ambasador Turske u Jugoslaviji. Sećam se dečka iz Indije koji je jurio atentatora i tom prilikom bio ubijen. Zvao se Željko. To se recimo danas ne bi desilo. Mislim, to da neko pomogne. I zaista, ako mi nešto nedostaje, onda su to ljudi kao Željko, kakvih je tada bilo više. Željko se zvao i mormak iz Sarajeva koji me je naučio da igram mini golf na igralištu koje više ne postoji na Kališu. Vreme benignih zabava je neumitno prošlo. Voleo sam i volim Kalemegdan, iako sam tamo dobio prve „velike“ batine. Tamo sam svojevremeno sa Janošem Me-

sarošem pronašao i scenografiju za svog „Fausta“. Rimski bunar, Sahat kula, onaj pogled sa stepeništa koje se spušta sa strane prema reci; postoje mesta na Kališu na kojima čovek može da uživa bez da gleda kroz prste, kao inače na većini mesta u gradu. Krivi su saveznici, ili možda Sveti Sava koji nam je uskratio zaštitu Vatikana. To, ako se još uvek pitamo kako su Zagreb i Beč poštedeni, a mi ne. Grad je prepun ožiljaka, a mi smo poznati kao narod koji ne ume da vida, već uglavnom rasčešava svoje rane. A rana ima i previše, i one kao alibi koriste najpogrešnijim ljudima i najpogubnijim ideologijama. Bilo je trenutaka kada sam se stideo nekih svojih sugradana, bilo je trenutaka kada sam se u Beogradu osećao stravično usamljenim. Ima trenutaka kada me neka sećanja učine izuzetno tužnim. Ovaj tekst pišem već satima, trudeći se da ih izbegnem, ne bih li sprečio da iz mene provali talas ozlojeđenosti, koju ne želim bez ozbiljnih i pažljivih objašnjenja da podelim ni sa kim. Ne želim da otvorim pandorinu kutiju ušća, čirličnih fontova, izbegličkih kolona, primitivizma i nasilja, nesposobnih generala, dodataka dnevniku, halapljivih sveštenika, hrvatomrzaca koji ne mogu da žive bez krasbajadera, štampe i televizije, masovne proizvodnje mržnje, otupelosti, zaglupljenosti,

mitomanije, autodestrukcije, lažnih istomišljenika, bivših saboraca, pokvarenih intelektualaca, ljudi bez obraza, srca i savesti. Da li će ispasti da manje volim Beograd ako kažem da me sve to žini duboko nesretnim. Uvek sam se užasavao roditelja koji samo hvale svoju decu, i sumnjao u njihov kapacitet da vole na pravi način. Ovih dana, intenzivno razgovaram sa ljudima koji slično osećaju. Ljudima autentičnog velikog formata, koji su kroz izuzetno teška i iskušenjima ispunjena vremena uspeali da izađu čistog lica i savesti, ne sklanjajući se pritom deletistički od plamena. Ljudima koji poseduju dovoljno znanja, ljubavi i iskustva da rasklope i očiste mehanizam i zanjiju zaustavljeno klatno. Sredinom devedesetih postali smo tragično svesni da će i kada sa prestola bude uklonjena inkarnacija zla, ma koliko to grubo zvučalo, zlo ostati duboko ukorenjeno u biću nacije. Tada smo došli do ideje za osnivanje „agencije za restauraciju duha nacije“, jednog mendelsonovsko-prosvetiteljskog pokreta, i ako je katarza prvi i neophodan preduslov za bilo kakav dalji pomak, onda „Grad“ ima najveće šanse da bude vesnik restauracije autentičnih vrednosti. Želim ponovo da se ponosim Beogradom. Želim ponovo da sanjam o Beogradu. Želim ponovo negde da čeznem za Beogradom. ☺